

REVOLUȚIA AGRARĂ — NECESITATE ISTORICĂ ÎN AGRICULTURA ROMÂNIEI CONTEMPORANE

I

De-a lungul multiseclarei istorii naționale a poporului român, țărănimea, care a constituit principala forță socială a țării, factorul determinant în dezvoltarea mijloacelor de producție, în propășirea economică și socială a patriei, a fost întotdeauna vajnică apărătoare a gliei strămoșești împotriva dominației străine, a expansiunii marilor imperii vecine, ridicându-se, totodată, la luptă pentru dreptate socială și libertate națională, pentru progres și civilizație¹.

Apreciind contribuția hotărâtoare a țărănimii la progresul patriei, la păstrarea ființei și independenței naționale, munca sa neobosită, tovarășul Nicolae Ceaușescu subliniază că: „Ea a fost mult timp principala făuritoare a bunurilor materiale și spirituale, clasa care prin munca ei îndirjită a făcut să renască, de atâtea ori, din cenușă și ruină, țara distrusă și prădată de cötropitori. Sensibilitatea și înțelepciunea țărănimii noastre și-au găsit expresie nu numai în bogăția artei populare, de o mare frumusețe, profunzime și originalitate, ci și într-un cod moral superior, în care sînt înscrise, la loc de frunte, cinstea și omenia, dragostea de muncă și de natură, dirzenia și neînfricarea în fața greutăților, vitejia și eroismul”².

Țărănimea noastră a fost clasa socială care, secole de-a rîndul, era purtătoarea celor mai glorioase tradiții de luptă ale poporului român. Ea s-a ridicat ca un zid în fața a nenumărate năvăliri și agresiuni. Ori de cîte ori gila strămoșească a fost în primejdie, a pus mina pe arme și s-a ridicat la luptă fără preget, dovedind o înaltă conștiință patriotică, dragoste pentru pămîntul patriei, un impresionant spirit de jertfă. „În marile lupte purtate de-a lungul secolelor împotriva dominației străine, pentru independență, pentru formarea națiunii române și a statului național român, țărănimea — după cum subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — a avut un rol determinant”³.

Țărănimea a constituit forța principală a armatelor multor mari conducători de țară și de oști, care au înscris pagini glorioase în lupta împotriva dominației străine. Îi găsim pe țărani, încă în armatele lui Burebista și Decebal, îi găsim în armatele de la Rovine și în alte bătălii ale

¹ M. Mușat, I. Ardeleanu, *Țărănimea — forță de bază a programului social, a luptei pentru dreptate socială și națională*, în *Anale de istorie* 2, 1982, p. 25—53.

² Nicolae Ceaușescu, *România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate*, 14, București, 1977, p. 231—232.

³ Nicolae Ceaușescu, *Cuvîntare la Plenara Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodăririi Apelor*, 26 februarie 1982, în *Anale de istorie* 2, 1982, p. 4.

lui Mircea Voievod cel Mare, iar apoi în armatele lui Ștefan cel Mare, faimoasa cavalerie a răzeșilor, care a dus un mare număr de bătălii pentru neatinare și independență. Îi găsim pe țărani, pe moșneni, în armatele lui Mihai Viteazul. Așa cum îi găsim pe țărani în toate marile momente ale edificării României moderne: în armatele lui Tudor Vladimirescu, în revoluția din 1848; ca participanți activi la realizarea Unirii în 1859, pe câmpiile de luptă pentru independență în 1877—1878 la Grivița, la Smîrdan, la Plevna și în alte locuri, precum îi găsim și în marile înclătări de forțe de la Mărăști, Mărășești și Oituz, în epopeea măreață a Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918. „Iată de ce — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — într-adevăr, trebuie să spunem, și cu acest prilej, că întotdeauna țărănimea, muncind și asigurând recolte corespunzătoare cu mijloacele pe care le avea, nu a uitat niciodată că trebuie să facă totul pentru a asigura dezvoltarea țării, a națiunii, pentru libertatea și independența sa. Ea, țărănimea, a purtat greul luptelor, a dat cel mai mare tribut de sânge, asigurând, cu sângele și viața celor mai buni fii ai săi, dezvoltarea poporului nostru, a culturii și limbii române”⁴.

În același timp, de-a lungul secolelor, țărănimea ca forță socială de bază s-a ridicat de nenumărate ori la luptă revoluționară împotriva nedreptăților sociale, a feudalismului și a regimului burghezo-moșieresc, pentru a-și cuceri libertățile și drepturile economice și sociale.

În întregul ev mediu, răscoalele au constituit forma principală a luptei de clasă a țărănimii iobage împotriva asupririi și exploatării exercitate de stăpînii feudali. În secolele XIV—XV au avut loc numeroase răscoale, îndeosebi în Transilvania, unde țărănimea română majoritară suferea o dublă exploatare, cea națională și socială. Puternicele frământări de ordin social și național în anii 1437—1438 s-au transformat într-o luptă deschisă cu nobilimea, luptă cunoscută în istoria patriei sub numele de răscoala de la Bobilna.

În deceniile următoare lupta țărănimii a continuat cu intensitate, culminând în anul 1514, în timpul războiului țărănesc condus de Gheorghe Doja, care a cuprins aproape întreaga Transilvanie.

Intrarea lui Mihai Viteazul în Transilvania, în 1599, a constituit un nou prilej pentru intensificarea mișcărilor țărănimii, care s-a ridicat la luptă în sprijinul cauzei marelui voievod.

În anii 1653—1660 au avut loc în Moldova, dar mai ales în Țara Românească, puternice frământări sociale, în șirul cărora răscoala seimenilor din 1655 ocupă un loc aparte, atît în ceea ce privește participarea maseilor țărănești, cît și ca intensitate și program. Răscoala a avut un caracter antifeudal și antiotoman⁵.

Răscoalele țărănești cu caracter antifeudal, antihabsburgic și anticatolic din Transilvania au culminat cu revoluția condusă de Horea, Cloșca și Crișan, de la 1784.

Țărănimea, în ultimele decenii ale secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea, a fost cuprinsă de numeroase frământări sociale,

⁴ *Idem*, p. 5.

⁵ M. Mușat, I. Ardeleanu, *art. cit.*, p. 32.

care au culminat cu răscoala de la 1888, cea mai mare mișcare țărănească din România de la sfârșitul veacului trecut.

Lupta desfășurată de țărănime pentru pământ avea să culmineze cu marea răscoală din 1907. Cu această ocazie, strigătul venit din adîncul veacurilor de împilare: „Vrem pământ!” a devenit lozinca generală care a ridicat la luptă țărănimea din Moldova, apoi din Muntenia și Oltenia. Răscoala din 1907 — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — nu a fost o întâmplare, ci rezultatul creșterii conștiinței țărănimii noastre, a setei ei străvechi de libertate și o viață mai bună. Răscoala a fost consecința unui regim ce se cerea înlăturat pentru totdeauna⁶. Răscoala țăranilor români din 1907, deși înăbușită în sânge, a creat climatul în care problema agrară nu a mai putut fi ignorată în perioada următoare.

Făurirea statului național unitar român, la 1 Decembrie 1918, a dat o nouă dimensiune problemei țărănești, impunînd cu necesitate rezolvarea problemei agrare. Reforma agrară din 1921 în cadrul căreia a fost expropriată circa 60% din marea proprietate funciară, inclusiv circa 57% din terenul cultivat al moșierilor, a îngustat sfera formelor semif feudale de producție și a deschis un cîmp mai larg dezvoltării capitaliste a agriculturii. Ea a dat o lovitură nu numai puterii economice a moșierilor, ci, și poziției politice a acestora⁷.

Partidul Comunist Român, făurit la 8 mai 1921, a fost acea forță politică care a preluat și a pus în centrul activității sale organizarea luptei muncitorilor și țăranilor, a tuturor forțelor patriotice împotriva exploatarei burghezo-moșierești, pentru înfăptuirea năzuințelor de libertate și progres ale oamenilor muncii. Pentru organizarea și conducerea mișcării sociale de la sate, în ianuarie 1933 a fost creat Frontul Plugarilor, care a constituit un factor important al dezvoltării alianței organizate dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare în perioada interbelică, sub impulsul mișcării muncitorești, s-a dezvoltat activitatea politică și a țărănimii. Au avut loc o serie de mișcări țărănești în întreaga țară împotriva impozitelor, a cametei, a executărilor silite și a terorii administrative, împotriva pericolului fascist și revizionist, pentru apărarea integrității teritoriale, suveranității și independenței României⁸.

În timpul celui de al doilea război mondial, acțiunile țărănimii, împreună cu cele ale clasei muncitoare, ale celorlalte forțe antifasciste ale poporului român au constituit mijloace importante de slăbire a dictaturii antonesciene, contribuind în mare măsură la izbînda actului istoric de la 23 August 1944.

II.

Luptele seculare ale țărănimii pentru pământ, pentru eliberarea socială s-au soldat cu succes abia după 23 August 1944 în procesul desfășurării revoluției de eliberare socială și națională din țara noastră.

⁶ Nicolae Ceaușescu, *România pe drumul desăvîșirii construcției socialiste*, 3, București, 1969, p. 598.

⁷ M. Mușat, I. Ardeleanu, *art. cit.*, p. 47—48.

⁸ *Idem*, p. 48.

Revoluția de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă, organizată și condusă de Partidul Comunist Român în alianță cu toate forțele politice democratice, antifasciste, a avut — după cum arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — o complexitate de sarcini de importanță istorică, astfel: înlăturarea dominației fasciste, alăturarea țării coaliției antihitleriste; eliberarea părții de nord-vest a Transilvaniei; democratizarea vieții de stat și politice, reforma agrară; urmărindu-se în perspectivă crearea unui regim revoluționar-democratic, premisă necesară a rezolvării problemei puterii politice în favoarea celor ce muncesc⁹.

Reforma agrară era una din cele mai importante transformări social-politice care trebuiau înfăptuite în cadrul revoluției. În focul luptei pentru instaurarea regimului revoluționar-democratic, alianța muncitoarească-tărănească a avut un rol hotărâtor; — pe de altă parte, desființarea marii proprietăți moșierești și a relațiilor de producție semifeudale, care constituiau o frână în calea dezvoltării forțelor de producție, era o necesitate obiectivă pentru evoluția țării pe calea progresului și civilizației.

Participarea maselor țărănești la insurecția națională și la sprijinirea războiului antihitlerist a avut un mare rol în apropierea dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare.

Înfăptuirea reformei agrare înlesnea participarea activă a țăranimii, care reprezenta aproape 80% din populația țării și era principala forță producătoare, la revoluția democrat-populară, altăuri de clasa muncitoare sub conducerea acesteia. Reforma agrară — măsură social-economică fundamentală — avea o mare însemnătate politică, reprezentând o etapă obiectivă în lupta pentru dezvoltarea agriculturii și ridicarea nivelului de trai și civilizație al țăranimii, ca un prim pas în rezolvarea problemei agrare.

Acțiunea de expropriere a pământurilor moșierilor și de improprietărire a țăranilor, organizată de Partidul Comunist Român în colaborare cu celelalte forțe democratice, s-a desfășurat împotriva celor două partide „istorice” și a întregii moșierimi.

Din primele momente ale ieșirii sale din ilegalitate, Partidul Comunist Român a lansat chemarea pentru înfăptuirea imediată a reformei agrare. În primul număr apărut după eliberare, „Scînteia” — organul central de presă al Partidului Comunist Român — sublinia că „cea mai arzătoare problemă care frământă marea majoritate a țăranimii este problema agrară, problema pământului”¹⁰. Cîteva zile mai tîrziu, într-un articol programatic, intitulat „Exproprierea marilor moșii, o necesitate națională”, Partidul Comunist Român explica necesitatea reformei agrare democratice întregului popor. Punctul de vedere al P.C.R. a fost însușit de toate partidele și organizațiile politice și profesionale coalizate în Frontul Național-Democrat, constituit în octombrie 1944. Punctul 5 al Proiectului-Platformă al Frontului Național-Democrat prevedea: „înfăp-

⁹ Nicolae Ceaușescu, *Cuvîntare la Adunarea festivă din Capitală organizată cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă*, 22 August 1979, București, 1979, p. 7—12.

¹⁰ *Scînteia* din 21 septembrie 1944.

tuirea unei largi reforme agrare prin exproprierea marii proprietăți agrare de la 50 ha în sus și improprietărirea cu acest pământ a țăranilor fără pământ sau cu pământ puțin¹¹.

Sub impulsul luptelor revoluționare, partidele burgheze s-au văzut nevoite să înscrie, de asemenea, în programele lor ideea unei reforme agrare. Acestea însă, de fapt, urmăreau o reformă limitată (împărțirea unor terenuri rămase de la moșierii care au fugit cu hitleriștii) și amânarea acestei reforme pînă la terminarea războiului antihitlerist.

Partidul Comunist Român, împreună cu celelalte forțe democratice, printre care comitetele țărănești create în scurt timp după eliberare în majoritatea satelor, au mobilizat țăranimea la luptă împotriva moșierimii și a elementelor reacționare, pentru înfăptuirea pe cale revoluționară a reformei agrare.

Ajutată de muncitorii de la orașe, țăranimea muncitoare în toamna anului 1944 s-a ridicat în mod hotărît la confiscarea pământului moșieresc, proces generalizat pînă în februarie 1945. Partidul Comunist Român împreună cu celelalte forțe revoluționare au acționat cu fermitate pentru înfăptuirea reformei agrare, împotriva majorității reacționare a guvernului, care refuza să adopte o lege în acest sens. În aceste condiții, realizarea reformei agrare s-a desfășurat pe cale revoluționară, de jos, iar legisferarea ei la 23 martie 1945 de către guvernul revoluționar-democrat prezidat de dr. Petru Groza a consfințit și a desăvîrșit ceea ce s-a realizat în acest domeniu în perioada anterioară. Acțiunile revoluționare de confiscare a pământurilor moșierești și împărțirea acestora țăranilor muncitori au avut, așadar, un caracter antifascist și antimoșieresc, adică un caracter democratic.

Prin reforma agrară din 1945 au fost expropriate 1.468.000 hectare de pământ, din care peste 1.100.000 hectare au fost împărțite țăranilor, iar restul a trecut în proprietatea statului; s-au creat peste 400.000 de noi gospodării țărănești, iar 500.000 de gospodării cu pământ puțin și-au mărit suprafața.

Tractoarele și mașinile mari expropriate au fost grupate în toamna anului 1945 în 271 de centre de mașini și unelte agricole ale statului, menite să sprijine țăranimea. Din pământul care a trecut în proprietatea statului, împreună cu vechiul fond funciar de stat, s-au constituit ferme experimentale model, care erau una din premisele făuririi agriculturii socialiste¹².

Reforma agrară din 1945 și sistemul de măsuri ulterior adoptat pentru îngrădirea exploatării chiaburești nu erau suficiente și nu rezolvau pînă la capăt problema agrar-țăărănească, vitală pentru țara noastră pe calea desăvîrșirii revoluției de eliberare socială și națională. În etapa a doua a revoluției, cînd se punea problema constituirii în linii generale a bazei economice a societății socialiste, era nevoie ca agricultura să fie organizată pe baze noi, socialiste.

¹¹ *Scinteia* din 26 septembrie 1944.

¹² *Întrebări și răspunsuri pe teme de istoria Partidului Comunist Român și a mișcării muncitorești din România*, București, 1974, p. 232.

Programul Partidului Comunist Român de transformare socialistă a agriculturii pe calea cooperativizării a fost adoptat de Plenara Comitetului Central din 3—5 martie 1949, el a fost îmbogățit pe parcurs cu indicații și măsuri concrete, cerute de mersul procesului de trecere a țărânimii pe făgașul socialismului. Primăvara anului 1962 — după cum se știe — a marcat încheierea cooperativizării agriculturii, moment istoric ce a consacrat victoria definitivă a socialismului în România. Relațiile de producție socialiste au fost statornicite în toate ramurile economiei naționale; prin aceasta ea a devenit unitară.

Partidul Comunist Român a conceput cooperativizarea agriculturii ca un proces treptat, condiționat de:

a) dezvoltarea unei industrii capabile să pună la dispoziția agriculturii tractoarele și mașinile de care are nevoie;

b) pregătirea cadrelor de agronomi și tehnicieni care să conducă agricultura după metode științifice;

c) convingerea țărânimii muncitoare asupra superiorității marii gospodării socialiste, a folosirii formelor superioare de cooperare în vederea trecerii la cooperativa agricolă de producție;

d) îmbinarea permanentă a muncii de lămurire a țărânimii muncitoare cu măsuri eficiente de cointeresare materială a ei¹³.

Acest program a stat la temelia întregii munci desfășurate pentru transformarea socialistă a agriculturii, fiind îmbogățit mereu pe parcurs cu noi măsuri și soluții necesare.

Ca urmare a realizărilor dobândite în cooperativizarea agriculturii, în anul 1974 circa 91% din întreaga suprafață agricolă a țării aparținea sectorului socialist de stat și cooperatist; din pășunile și finetele ce reprezentau 4.455.000 ha, 2.337.000 ha erau proprietate de stat¹⁴.

Constituind un proces revoluționar complex, cu vaste implicații economice și sociale, transformarea socialistă a agriculturii nu a fost lipsită de unele greutăți și chiar erori inerente sau care ar fi putut fi evitate. Referindu-se la aceste aspecte ale cooperativizării agriculturii, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „în procesul cooperativizării, după cum este știut, odată cu marile realizări obținute, s-au ivit și multe greutăți, s-au manifestat multe îndoieli, au fost înregistrate câteodată și insuccese vremelnice. Dar, în pofida acestora, sub conducerea partidului, țărâtimea și-a unit eforturile și a pășit cu încredere și fermitate pe calea socialismului”¹⁵.

Viața a dovedit justetea strategiei Partidului Comunist Român în problema agrară, demonstrând că „cooperativizarea agriculturii are o importanță hotărâtoare în realizarea victoriei noii orânduiri, în dezvoltarea generală a societății. Marea proprietate socialistă agricolă și-a dovedit pe deplin superioritatea asupra micii gospodării țărănești, asigurând folosirea rațională a mijloacelor tehnice și a forței de muncă, a cuceririlor

¹³ *Idem*, p. 269.

¹⁴ *Idem*, p. 271.

¹⁵ Nicolae Ceaușescu, *România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate*, București, 1972, p. 926.

științei moderne, creșterea producției agro-alimentare și îmbunătățirea vieții țărănimii¹⁶.

Încheierea procesului de transformare socialistă a agriculturii, în primăvara anului 1962, a reprezentat numai premisa dezvoltării agriculturii pe baze moderne, creșterii mai substanțiale a producției agricole. Pentru a realiza integral acest scop, în perioada următoare s-au făcut și se fac eforturi materiale susținute pentru întărirea și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, lărgirea mecanizării muncilor agricole; perfecționarea economico-organizatorică a cooperativelor agricole de producție.

Începînd cu Congresul al IX-lea, în „Epoca Nicolae Ceaușescu“, Partidul Comunist Român, în frunte cu secretarul general al Comitetului Central al P.C.R. a elaborat un program complex de măsuri pentru modernizarea agriculturii, apropierea satului de nivelul orașului. În acest context, o însemnătate deosebită revine Congresului al IX-lea al partidului din 1965, care a supus unei analize exigente situația din agricultură, folosind orientările și direcțiile dezvoltării în continuare a acestei ramuri a economiei naționale. Congresul a stabilit drept obiectiv central în agricultură intensificarea și modernizarea producției agricole în toate sectoarele și ramurile de activitate, perfecționarea bazei tehnico-materiale fiind cea mai dinamică latură a modernizării. De asemenea, o importanță deosebită au avut hotărârile Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român din 1969, care a formulat noi obiective menite să accelereze modernizarea acestei ramuri prin extinderea mecanizării și chimizării, înfăptuirea unui amplu program de irigații și introducerea a cuceririlor științei și tehnicii.

În lumina acestor hotărâri a fost elaborat „Programul național privind gospodărirea rațională a resurselor de apă, extinderea lucrărilor de irigații, îndiguiuri, desecări și de combatere a eroziunii solului în Republica Socialistă România în anii 1971—1975 și prevederile generale de perspectivă pînă în 1985“.

Acest important program, ulterior, a fost actualizat și îmbunătățit pentru perioada 1976—1980, fiind introduse și prevederile generale de perspectivă pînă în anul 2000.

Ținînd seama de rolul și funcțiile agriculturii în economia țării, Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român a stabilit ca obiectiv fundamental în agricultură *înfăptuirea unei noi revoluții agrare*, care în fond presupune următoarele:

- a) dezvoltarea puternică, în continuare, a forțelor de producție în concordanță cu cerințele revoluției tehnico-științifice;
- b) perfecționarea sistemului de conducere și organizare a activității în agricultură, a relațiilor de producție;

¹⁶ Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, București, 1975, p. 62—63.

c) realizarea unei revoluții în felul de muncă, de viață, de gândire și de acțiune al țărănimii, al tuturor oamenilor muncii care lucrează în agricultură¹⁷.

Toate acestea condiționează creșterea continuă a producției agricole, realizarea unei agriculturi moderne, intensive.

În acest context, este necesar de precizat faptul că, cooperativizarea agriculturii a însemnat o *revoluție cu caracter social-economic*, care a asigurat generalizarea relațiilor socialiste de producție în agricultura României, iar, noua revoluție agrară, constituie un *proces complex*, cu caracter tehnic, organizatoric, economic, științific și social de transformare a agriculturii într-o ramură cu înaltă productivitate și eficiență a economiei naționale.

Referindu-se la obiectivele fundamentale ale noii revoluții agrare în țara noastră, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat: „Ne propunem, de fapt, să realizăm o adevărată revoluție agrară în ce privește producția, productivitatea muncii, nivelul tehnic, eficiența economică, activitatea socială generală din satele noastre. Va trebui făcut totul pentru obținerea unor producții vegetale și animale superioare, la nivelul unităților fruntașe, care să permită satisfacerea cerințelor științific fundamentale ale consumului populației, precum și celelalte nevoi ale economiei naționale”¹⁸.

În concepția Partidului Comunist Român, noua revoluție agrară, în esență, răspunde cerințelor de accelerare a dezvoltării intensive a agriculturii, ale înlăptuirii pe un plan superior a prevederilor Programului partidului cu privire la realizarea unei agriculturi moderne, care va folosi cele mai noi cuceriri ale științei.

III.

În elaborarea strategiei de dezvoltare intensivă a industriei și agriculturii, de creștere echilibrată a tuturor ramurilor economiei naționale, de perfecționare a relațiilor de producție, un rol de cea mai mare importanță a revenit Congresului al XIII-lea al partidului, care a elaborat direcțiile de dezvoltare economico-socială a României în perioada 1986—1990 și orientările de perspectivă pînă în anul 2000. În baza acestor documente, obiectivul fundamental în agricultură îl constituie înlăptuirea noii revoluții agrare, care va însemna satisfacerea deplină a cerințelor ce stau în fața agriculturii în viitor.

Documentele Congresului marchează trecerea României într-o etapă superioară a construcției socialiste, și anume intrarea în cea de a treia etapă a realizării Programului de făurire a societății socialiste multila-

¹⁷ Gh. Surpat, *Concepția partidului comunist cu privire la noua revoluție agrară în România*, în *Anale de istorie* 1, 1987, p. 36—37; cf. *Agricultura socialistă a României*, București, 1983, p. 140.

¹⁸ Nicolae Ceaușescu, *România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate*, 21, București, 1981, p. 420.

teral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, care înseamnă trecerea țării în faza de țară socialistă mediu-dezvoltată.

Pentru asigurarea unui raport corespunzător între industrie și agricultură, a echilibrului dinamic al economiei românești, Congresul al XIII-lea a acordat un loc aparte dezvoltării intensive și modernizării agriculturii — bazată pe proprietatea de stat și cooperatistă —, creșterii productivității și eficienței economice, așezării ei pe baze moderne industriale.

În acest context, în perioada planului cincinal 1986—1990 obiectivele principale în agricultură sînt stabilite astfel:

- a) sporirea contribuției acestei ramuri la formarea venitului național;
- b) obținerea unor producții înalte și stabile;
- c) crearea unor disponibilități pentru schimburi economice internaționale¹⁹.

În același timp, pe baza Programului partidului, pînă în anul 2000, se vor îndeplini toate obiectivele privind dezvoltarea puternică a forțelor de producție, a industriei, a agriculturii, a celorlalte sectoare de activitate. „România — după cum arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — va deveni o țară cu o industrie și o agricultură puternice, comparativ cu țările dezvoltate, va asigura progresul general al tuturor sectoarelor de activitate, astfel încît se va realiza dezvoltarea armonioasă, multilaterală a întregii societăți, creîndu-se condiții tot mai bune de muncă, de viață, de manifestare plenară a personalității umane pentru toți cetățenii României”²⁰.

Pentru impulsionarea muncii în agricultură, Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român a hotărît instituirea titlului de „Erou al noii revoluții Agrare”, iar Consiliul de Stat a adoptat decretul privind instituirea titlului de „Erou al Noii Revoluții Agrare” din Republica Socialistă România, care se conferă județelor și unităților agricole ce realizează producții mari. În anul 1986, înaltul titlu de „Erou al Noii Revoluții Agrare” a fost decernat județului Olt și unui număr de 150 de unități agricole, precum și unor activiști de partid și de stat²¹.

În luna iunie 1987, prin Decret prezidențial, a fost instituită Medalia jubiliară „25 de ani de la încheierea cooperativizării agriculturii în Republica Socialistă România”, prin care — după cum arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — „...dorim să cinstim acest act revoluționar istoric”²². Această medalie s-a acordat unui număr de 40.000 de oameni care au lucrat în activitatea de cooperativizare sau pentru dezvoltarea agriculturii. „De fapt — sublinia secretarul general al Partidului Comunist Român — aș dori să consider această medalie ca înmînată tuturor, milioanele de lucrători din agricultură! Pe ei dorim să-i cinstim, ei sînt

¹⁹ *Strategia dezvoltării intensive a economiei românești*, coordonator Barbu Gh. Petrescu, București, 1985, p. 233.

²⁰ Nicolae Ceaușescu, *Raport la Conferința Națională a Partidului Comunist Român*, 14 Decembrie 1987, București, 1987, p. 13.

²¹ *Scinteia*, din 27 decembrie 1985.

²² *Idem*, din 17 iunie 1987.

acela care au realizat cooperativizarea; care asigură ridicarea agriculturii noastre pe noi culmi, înfăptuirea noii revoluții agrare!²³

Rezultat al muncii pline de abnegație a țărănimii, s-au realizat consecutiv în ultimii doi ani cite 30 și, respectiv, 31 mil. tone de cereale. S-au obținut creșteri importante și la celelalte produse agricole. Anul viitor — după cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului —, va trebui realizat peste 35 milioane tone de cereale, peste 10 milioane tone de legume, „să obținem producții mari la toate produsele vegetale, să facem să crească puternic efectivele de animale și mai cu seamă, producția animalieră, de lapte, carne, lână”²⁴.

Datorită strategiei juste a partidului comunist privind dezvoltarea multilaterală și echilibrată a societății noastre socialiste, a eroicului efort constructiv al întregii noastre națiuni „România se va înfățișa, la sfârșitul acestui secol, ca o țară socialistă multilateral dezvoltată, atât din punctul de vedere al producției industriale și agricole, al învățămîntului, științei și culturii, cît și în ceea ce privește nivelul general de viață și civilizație al poporului, asigurîndu-se astfel condițiile materiale necesare pentru trecerea la înfăptuirea și la manifestarea tot mai largă în societatea noastră a principiilor comuniste de repartiție, de muncă și de viață, în toate domeniile de activitate”²⁵.

PETRU BUNTA —
GEORGE PROTOPOPESCU

UN IMPÉRATIF HISTORIQUE DANS L'AGRICULTURE DE LA ROUMANIE D'AUJOURD'HUI: LA RÉVOLUTION AGRAIRE

(Résumé)

On passe en revue la lutte des paysans roumains pour l'émancipation sociale et nationale, en relevant le rôle déterminant de la paysannerie dans le développement économique et social de la patrie. On présente la réforme agraire de 1944—1945, par laquelle les rapports sémiféodaux furent liquidés dans l'agriculture. Les auteurs soulignent la nécessité de la transformation socialiste de l'agriculture; donc, il a eu lieu sa coopérativisation, terminée le printemps 1962.

Dans l'époque Nicolae Ceaușescu, le développement de l'agriculture s'est accéléré. On souligne l'importance de la nouvelle révolution agraire, qui consiste dans un procès complexe, à caractère technique, d'organisation, économique, scientifique et social, et ensemble tout cela mène à élever l'agriculture roumaine à un niveau supérieur.

On conclût en montrant les perspectives de l'agriculture roumaine moderne.

²³ *Ibidem*.

²⁴ Nicolae Ceaușescu, *Raport la Conferința Națională a Partidului Comunist Român, 14 decembrie 1987*, București, 1987, p. 18.

²⁵ *Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român, 19—22 noiembrie 1984*, București, 1985, p. 715—716.